

Efesos
Olo Iyoswo loso Poul A'amu
Efesos somne'no
Mt+'mokumentisofoho.
Olo Hungkuno S'imo'mjofoho.

Jisas ahwomomne'no nto s'imentiso sohonta soswo *t'iwenti-nain'nji* (29) *teti wan'nji* (31) nto uyakolo'mentisopol'ikeno Poul olo iyoswo a'amu ango Efesos'njo somne'nohini mt+'mokumentiso'maho. O'o, a'amu hopi'nono hwaho Esiya sopenji a'amu Efesos so'nji uhwon'ifitnne'ento mt+'mokumentisofoho. Olo iyoswo homo lomjo hungkuno hwap'ingoso olenoho. Nakwo K'lais+'nji humalohwone so'n'imo An'itu kako olohonta yo'mayo ahwomomjo wop'ingo hopi'nonohinoso nakwoe huyo'mangomo nefo'mayo'ne nejopalofoho. Jisas K'lais'inta'ni An'itu kako yo'mayo yo'mayo hopi'nonohino ahwomomjoso nejahopohoho. (Hungkuno hiloso Efesos sohe engo 1 hon'ingkanu we'e 3. Osopo weho.) Olo iyoswo loso Poul kako impo'angomo humanto mt+'mokumentisofoho. Olo iyoswo hiloso Poul kako iyoswo Koulousi sopene'no mt+'mokuyahot'imentiso sohonta olo iyoswo Efesos loso oso afaho sohonta mt+'mokumentisofoho.

Olo iyoswo lomjo hungkuno s'imo'mjoso olenoho. K'lais'inta'ni a'amu Jisas'imo in'ingkunyoso s'imeho afa'njo wohumant'ifeho.

Nakwo olo iyoswo homo lomo atofu lihwasi tifi uningkohwano.

¹ Ngko Poulɩ'ni Kilais Jisasiye hungkuno a'amumo uyohojiku'mofo (*apousel*) syoho so'ne Anɩtu nɩhwosopo'mentiso hwo'nyoho. Sekwo Anɩtuye a'amu soku ango Efesos nohumantifi Kilais Jisasi'mo iningkawowo'ningkohoho sokune'no olo iyoswo loso mti'mokalokweno.

² Naningkwoho Anɩtu sohwo'nji nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisi'nji siko'monta'i siko sekumo yo'mayo wopɩngo selohofohosi simeho pompenjiyo wosejopanjiyoho.

Kilais yo'mayo wopɩngo naloho'mentisoso olenoho.

³ Nakwo Kilaisi'nji humalohwone hn'nyumo Anɩtu kako olohonta yo'mayo ahwomomjo wopɩngo hopi'nonohinoso nakwoe huyo'mangomo nefe'mayo'ne nejopalofoho. Oso'no nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisiye kaningkwohwo Anɩtu osohumo isamoyoka ulano.

⁴ Hohonta Anɩtu kako nakwoe hwaho yo'mayo mamti'mokiyo sohonta nakwo Kilaisi'nji humayo'ne Anɩtu kako nakumonto nahwosopo'mentisofoho. Oso'no nakwoe simeho kiho'maso'nji humehwasi nakwo kakoe simano sopo wolohofantantonoho nje simano sopo wolohofantifeho. Ose syafi'hu'mentisofoho.

⁵ Simo'mo Anɩtu kako nakune'no hitoho mɩkunimposo ulo'mentisofoho. Oso'no nakwo kakoe mehomi ne namokiyo'ne Jisas Kilais nakumne'no poyo pe'nyo so'ne uhwatimne'ento

syafi'hu'mentisofoho. Anitu kakoe huno homo somo mi'kwesyafisiyofoho. O'o, kako oso hiso'no uyimonnoho lonto simeho wopingo umo'n'ngkahon'ngki nejapmmentisofoho.

⁶ Nakwo hon'ngkano wonyomo nohumentan'ngkuhwoni Anitu kako wopingo'nohini nalohofonto kakoe Hwomumo nakumo siki nejapmmentisofoho. Oso'no nakwo kakimo aku peho uyanehwono. Awonoho. Siki nejapmmentisofoho. Oso'no nakwo Anitumo isamoyoka ul'hwasi kakoe yofe woho'nomano. Hwap'ngoso nakwo Jisasi'nji humalohwone so'no Anitu kako nje mehomi kuyoho nalimentisofoho.

⁷ Kilais nakumne'no kakoe hon'yo usi'humanto poyo pe'n'mentiso so'no nakumo hon'ngkano wonyo mta'ni isihutofonema'mentisofoho. Oso'no nakwoe wonyoso kakoe hon'yo'nji wae enao'mentisofoho. Oso wopingo hiso Anitu nalohofososo ifehu'mokonasiyoso wonyoangkafofoho.

⁸ Anitu huno wopingo hwapingo'njo sohwo kako nakumne'no huno ito'no uyahon'ngki kakoe yo'mayo wopingoso ifehu'mokonesyalofoho. Oso hiso'no Anitu kako huno uyohoho. Hofikimo ufo'mayo'nefoho.

⁹ Anitu kakoe mehomi hn'nwiye wonyo wayo'ne Jisas uhwat'imne'ento limentisoso kako ose yonto hohonta kakoe hunoso hiyaso'mo wo'mojoso olohonta ujo ehontojwahumentisofoho.

¹⁰ Oso Anituye hunoso hiyaso'mo wo'mojoso olenoho. Oso sikuno Anitu kako hwosopeehumentiso sohwi i'mofap'hwoso'no

yo'mayo ahwomomjo so'nji hwahoponjo so'nji mt'i'mokumentisoso mihu'mokoso sohonta Kilais kako yo'mayo hopi'nonohino somo mokosyohumayo'ne mnokino engo'njohwo imo'nonefoho.

11 Yo'mayo Anitu imne'ento imentisoso ne imo'nyo'nefoho. Oso'no Anitu kako nakwo a'amu Juta hn'nimo nje mehomi ne imo'nifitnne'ento kako Kilaisiye temtitofomo nehumat'i'mentihn'nwoho. Anitu kako nakumne'no yo'mayo so'no ae'mta'ni huno syonafi'hu'mentisoso ne imo'nimentisofoho.

12 Nakwo simeho Kilaisimo uyimentihwone simo'mjo hn'nwi nakwo yo'mayo wopingo nalo-hofone so'no hontohumehwasi Anituye yofe engoso woho'nomano.

13-14 Sekwo temtitofu kengo mta'ango soku, Anitu sehwsopo'mentiso so'no sekwo Anituye hungkuno wopingo ne'njoso upa'nontifi Kilais sekumne'no asomo setimayo'ne sohumo sekwo simeho hi'ntnnono uyimentohofofoho. Oso'no sekwo Anituye a'amu ne imo'nimentohofu so'no kakoe Towahuno Wopingoso yofe sehwoe'ne sejapmentisofoho. Oso Towahuno huhwo sohumne'no hohonta Anitu nalimento, Nje a'amu ne somo nje Towahuno sohwo uyimonne'no yohono. Ose nalimentiso so'no nakwo huno ole nayohi, Nakwo Anituye Towahuno Wopingo'nji humalohwone so'no kakoe a'amu ne nto imo'nimalohwone so'no huno nayohoho. Oso'nji yo'mayo Anituye a'amu neso mapitnne'ento limentisoso oso hiso nakwo nomane so'no huno nayohoho.

Hwapingo Anituye Towahuno Wopingo nakwoe simeho mo'mo humaho. Oso'no olo so'ntnne'no huno nayohi, Anitu nakwoe wonyomne'no mpe nto imentisofoho. Oso'no nakwo kako'nji humayo so'no asomo netimayo so'neso nakwo hontohumalohwono. Oseso yo'mayo naloho'mentiso so'no nakwo nakwoe Anitu wopingo sohwoe yofe woho'nomano.

Anitu kako a'amu Efesos somne'no huno wopingo uyo'ne so'no Poul kako jomo ulimentisofoho.

¹⁵ Ngko ole upa'nimale, sekwo Hwe Engo Jisas sohomo simeho hi'ntnnono uyontifi Anituye a'amu nom'ne somo simeho uyalokwofo.

¹⁶ Ose upa'nonji sikuno huhwo huhwi ngko sekumne'no Anitumo isamoyoka uliwo'n'ingkohono. Sikuno anga'nohino fihwo moniyakolofefoho. O'o, sekumne'no huno syafisyonji Anitu kako sekumo sefo'mayo'ne jomo uliwo'n'ingkohono.

¹⁷ Nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisiye kaningkwohwo Anitu yo'mayo wopingo hwapingo sohwo osohomo ole uliwo'n'ingkohono, Anitu kiko jije Towahuno wopingo sohwo a'amu anga Efesos humayo somo uyahoningkohoji Towahuno sohwo kako huno wopingo uyihwosi Anitumne'no a'amu somo utihwahoningkuhwosi hofiko kikine'no huno nehopi uyono. Ose uliwo'n'ingkohono.

¹⁸ Oso'nji ngko ole so'no sekumne'no uliwo'n'ingkohono. Anitu kakoe pomponaho sekwoe hunomo ho'nasesyihwosi yo'mayo so'no

sehwsopo'mentisoso sekwo hunoso nto'no eho-
hosasesyihwoso'no yo'mayo wonyoangkafoso
mapitnne'ento limentiso so'no sekwo simeho
wopingo'nji wohontohumantifeho.

¹⁹⁻²⁰ Jisas Kilais kako poyo pe'nimentiso
sohonta Anitu kakoe yokumpohn'nyo
mikunimposo so'nji Kilaisimo ulikafonto
ahwomo somo kakoe aho angahohnta'ni
mihumaj+mentisofoho. Osopo Kilais
kako nohumanto nemokosyohumaho.
Nakwo a'amu Anitumo simeho hi'ntnnono
uy+wo'n+ngkih>wone hn'nimo oso
yokumpohn'nyo mikunimposo Kilaisimo
ulika'mentiso hiso nefe'mayo'ne syoho yalofoho.
Oso'no sekwo huno waseyono.

²¹ Kilais kako Anituye aho angahohnta'ni
humamentiso so'no kako ahwomomjo a'amumo
mokosyohumayo so'nji hwahoponjo hwe engo
sohwanji a'amu hwaho mokosyohumayo
sohwa hnonnji a'amu yofe engo'njo
so'nji a'amu hopi'nonohino humalohwone
hn'nimo Kilais kako hwofilo'nnyo hweho.
Olohonta'nohinimaho. O'o tifi no'mjo
hi'nji Hwe Engo oso hwo'nohini kako ne'no
wohumantimtonoho.

²² Anitu kako yo'mayo hopi'nonohinoso
Kilaisimo enjwa'mo ho'nasyonto Anitu
kakimo nakwoe hwe mnokino engo'njo
uhumatimentisofoho.

²³ A'amu Kilaisimne'no huno nay+wo'n+ngkiso
so'nwi Kilaisiye a'apaho'nwoho. Kilais kako
nakwoe mnokino engo'njo hweho. Oseso nakwo
Kilaisiye a'apaho fehohnjo'nwoho. Oso'no Kilais

kako hopi'nonohinomo mokosyohumaho.

2

*Nakwo poyo pa'nyo nohumentan'ingkuhwoni
Kilais yo'mayo wop'ingo naloho'mentiso so'no
Anitu nakumo songo nelikofalofoho.*

¹ Hohonta sekwo temtitofo kengo kengo soku hon'ingkanono wonyomo nohumant'ifi a'amu poyo pe'nyoso yo'mayo hungkunoso mupa'n'iwon'ingkiyohoho hopa sekwo Anituye hungkunomo haloho maposo'njo imotofofoho. Oso'no Anitu tohino engo womapife limentisofoho.

² Oso hohosohonta sekwo hwahoponjo yahino wonyo somo in'ingkawent'ifi yo'mayo towahuno wonyo sofe hwe engo Seten oso hwoe hungkunomo haloho po'motofofoho. Seten huhwo sohwo kako a'amu Anituye hungkunomo hwotoho fewo'n'ingkohoho somo kako yokumpohn'nyo umokosyohumaho.

³ Hohonta nakwo a'amu Juta hn'nwi a'amu temtitofo kengo kengo pa'nyoso nakwo hopi'nonohino Seten'ye temtitofo'nwoho. Nohumentani yo'mayo yahino wonyo nakwoe simeho umo nelahon'ingki imotohwonefoho. Nakwoe hunomnohini in'ingkamotohwonefoho. Nakwo ose humentan'ingkuhwoni Anitu nakwoe hon'ingkanono wonyo somne'no simeho tohino um'ingkahon'ingki Anitu kako a'amu hn'nimo tango engo uy'imne'ento limentisofoho.

⁴⁻⁵ Nakwo hon'ingkanono wonyomo poyo pa'nyo nohumentan'ingkuhwoni Anitu

hitoho mikunimposo ulofahonngki Kilais yo'mayo wopingoso naloho'mentisoso Anitu kako nakumo Kilaisinji songo nelika'mentisofoho. Anitu kakoe mehomi so'ne'no umon'ngkahonngki kako asomo netima'mentisofoho.

⁶ Nakwo Kilais Jisasimo humalohwone so'no Anitu kako Kilaisinji nakwo'njimo songo nelikafonto kakoe yofe engo nejopahonngki ahwomomo Kilaisinji humalohwono.

⁷ Ose naloho'mentisoso kako hitoho mikunimposo nejapeso kako engolopohamo a'amu tifi imo'none so'nji ne'no netihwawon'ngkisofoho. Anitu kakoe huno mta'ni wopingo uloho'mo lonto wopingo nalohofiwon'ngkisofoho. Kilais nakwoe wonyomne'no poyo pe'nimentiso so'no a'amu hopi'nonohino kakoe hitoho engo nejopahonjo somo uhwonalokwofo.

⁸ Anitu kako wopingo uloho'mo limentiso so'no nakwo kakimo simeho hi'ntnnono uyimentihwone sohonta Anitu kakoe mehomi ne namokumentisofoho. Oso hitoho uloho'yahino uyalokuhwone hwapingoso nakwo'maho. O'o, Anitu huhwo kako hwapingo hweho. Kako siki nejapmmentisofoho.

⁹ Olo hilo so'no nakwo nakwoe yofe moho'nomo'nanehwono. Awonoho. I nakwo hilo so'no hwapingo'maho.

¹⁰ Anitu kako nakumo namti'mokumentiso sohwo nakwoe hwapingo hweho. Nakwo yahino wopingomo in'ngkayo'ne Anitu kako Kilais nejapmmentiso so'no Kilais Jisas nakumne'no yo'mayo wopingo nalohofoso nakwo a'amu

songo namokumentisofoho. Anitu oso yahino wopingo somo hofiko iningkitne'ento nakumne'no nto'no esyohumamentisofoho.

A'amu Juta so'nji temtifo kengo kengo so'nji Anitu'nji ufohi'nyo'ne Jisas kako temtifo anga'nohino umokumentisofoho.

¹¹ Ngko sekwoe hunomo huno wasefohoto'monne'no yohono. Hohonta sekwo Anitumne'no huno maseyofoho. I a'amu Jutaso a'apaho sihu kolo'nnyo sohwa hofiko sekumne'no ole liwo'n'ngkohofi, Sekwo temtifo kengo mta'ango soku a'apaho sihu makolo'nyo so'no sekwo Anitumne'no huno maseyokuyoho, seliwo'n'ngkohofofoho.

¹² Oso hohosohonta sekwo Kilaisimne'no i'waho yontifi Anituye mehomi mmo'nyo kuyoho. Simo'mo Anitu a'amu Juta somo uhwosopo'mentisoso kakoe hungkuno wopingo kako'nji makotiku'nyo'neso sekumo mosejapmentisofoho. O'o, sekwo a'amu temtifo kengo'mta'ango soku yoloho'mo humamotofokuyoho. Sekwo olo hwaho lopo nohumantifi tifi no'mo yo'mayo wonyoangkafo imo'none so'no mohontohumayo'njo kuyoho. Sekwo Anitu sohumne'no huno mosyafisiyo'njo imotofokuyoho.

¹³ Sekwo Anitune'no kengopo nohumentan'ngkofi Kilais Jisas kako poyo pe'nonto sekumne'no kakoe honiyo usihuma'mentiso so'no kako impo'nosetima'mentisofoho. Oso'no sekwo kako'nji ufohi'n'imentohofokuyoho.

14 Si'mo'mo nakwo a'amu Juta hn'nnonji sekwo temtitofo kengo sikunonji mango hwona'ni imo'nontani humamotohwonefoho. Mangohwa imo'nimentihwoneso nakwoe honingkanomo tojo hopa pijwahinimentihwonefoho. I Kilais nakumne'no poyo pe'nimentiso so'no tojo homo somo wae yao'mentisofoho. Oso hiso wae yaofonto nakwo simeho pompenjiyo'nji nohumentaningkuhwoni temtitofo anga'nohino namokumentisofoho. Oso simeho pompenjiyo hwapingoso Kilaisiyoho.

15 Jisas nakwoe wonyomne'no poyo pe'nimentiso so'no a'amu Jutafe honingkano hungkuno hopi'nonohinoso a'apaho sihu kolo'nyo yahinoso a'amufe yahino wonyomne'no yahu fonjokisasiyoso yo'mayoso ne ane imo'nimentisofoho. Oso'no Jisas kako a'amu Jutafe honingkano hungkunomo wae yaofonto nakwo a'amu Juta hn'nnonji sekwo temtitofo kengo kengo sokunonji nakwo hn'nimo Jisas kako'nji nakumo monakojjwonto temtitofo anga'nohino songo namokumentisofoho. Oso'no nakwo simeho afa inimentihwone'nwoho.

16 Kilais kako iyo hwojiyafiku'nnyo somo poyo pe'nimentiso sohonta nakwoe simeho tohino yahino so'nji mangohwa imo'nyo yahino so'nji Kilais kako poyo imokumentisofoho. Poyo imokumentiso sohonta nakwo a'amu Juta hn'nnonji sekwo temtitofo kengo kengo hn'nimo temtitofo anga'nohino namokonto nakwo Anitu'nji simeho afa inimentihwonefoho.

17 Kilais kako noponto a'amu Juta Anitu'nji mofonepo humamotofo so'nji sekwo temtitofo

kengo kengo'mo Anitune'no humamotofo soku nonjimo olo hungkuno wopingo loso nalimento, Sekwo simeho afa'njo hmno'nimno.

¹⁸ Ose nalimentiso so'no Kilais kako nakwo a'amu Juta hn'nnonji sekwo a'amu temtifo kengo sikunontne'no yo'mayo wopingo naloho'mentiso so'no Anituye Towahuno Wopingo anga'nohino sohwo kako honingkano namohmentiso so'no nakwo hinjoho'nwi Anitumo u'malokuhwono.

Nakwo a'amu Anitumo iningkawo'ninkuhwone so'nwi nakwo ango ne'nwoho.

¹⁹ Oseso sekwo a'amu temtifo kengo mta'ango soku olohonta sekwo yoloho'mo mohumu ilofu. O'o, sekwo Anituye a'amu ne so'nji ufohi'nontifi Anitu'nji sekwo'montohwasi humalofu.

²⁰ Sekwo soku Anitu ango molalokunjo pa'nyo kuyoho. Nakwo Anituye hungkuno uyohojiku'mofu (apousel) syoho'njo sohwo'nanonji a'amu Anituye hungkuno uyahoningki limotofu sohwo'nanonji kako nakumo hwsoku hwsaho pa'nyo nawonjimentiso hwona'nyoho. Kilais Jisas sohwo kako engkwosaho ne pa'nyo hweho. Sekwo soku ango yokino kuyoho.

²¹ Ango yokino hopi'nonohino soku Kilais engkwosaho ne sohwo'nji ufohi'nimentohofofu. Olo ango hiloso Anitu kako hwapingo hweho. Ango hiloso Anitu nomolihwosi engo imokuhwosi kako oso ango wonyo ane wopingo'nohino sopo wohumamontonoho.

22 Sekwo sokunonji nom'ne a'amu Anitumo in'ingkawo'n'ingkuhwone hn'nnonji nakwo Kilaisimo ufohi'nontani Anituye Towahuno Wopingo sohwo nakwoe simeho mo'mo humawo'n'ingciso so'no nakwo Anituye ango ne nto imo'nimlohono.

3

Poul kako Anituye hungkuno wopingoso a'amu temtitofo kengo somo lutihwawo'n'ingciso hweho.

1 Ngko Poul'ni Kilaisiye syoho ulohofiyo sohwo'ni ngko sekumne'no impo'angomo humaleno. Hwapingoso ngko a'amu temtitofo kengo sokumo Anituye hungkuno wopingo losetihwawo'n'ingkohe so'no a'amu Jutaso ngkimo impo'angomo intofan+humentohofofoho.

2 Sekwo olo so'no nto upa'nimentohofoho so'no ngko huno syafisyohono. Anitu sekumne'no hitoho ulofahon'ngki kako yo'mayo wopingo waseloho'mto yonto sekumo losetihwayo'ne syoho loso ntapmmentisofoho.

3 Anituye hungkuno wopingoso hiyaso'mo wo'mojoso ntihwahon'ngki ngko hungkuno losomo huno nimentisofoho. Hungkuno fehohnjoso nto semti'mokiyohefoho.

4 Olo iyoswo losomo atofa lifijoso sekwo huno ole waseyono. Kilaisiye hungkuno hiyaso'mo wo'mojoso kako ujo nto ehontojwan+humentisofoho.

5 Hohonta olo hungkuno hiyaso'mo wo'mojo loso Anitu kako a'amu somo mutihwammojofoho. I olohonta Anituye

Towahuno Wopingo kako nakwo a'amu Anituye hungkuno uyohojiku'mofo (*apousel*) syoho'njo sohwa hnonji a'amu Anitu kakoe hungkuno uyahonngki limotofo sohwanjimo ujo ehontojwahumentisofoho.

⁶ Hungkuno wopingo hiyaso'mo wo'mojo hiloso olenoho. Sekwo Jisas Kilaisiye hungkuno wopingo somo upa'nimentohofoso'no sekwo a'amu temtifo kengo soku sekwo'nji nakwo a'amu Juta so'nnonji nakwo temtifo afa imo'nontani a'apaho afa pa'nyo humalohwono. Yo'mayo wopingo Kilais Jisas nakumne'no naloho'mentiso so'no Anitu yo'mayo nakumne'no hwosopehumentisoso womantanoho.

⁷ Anitu kako ngkimo kakoe hungkuno wopingoso uyohojiku'mofo'ne nihwosopo'mentiso so'no ngko oso hungkuno wopingo sohwoe syoho ulohofiyu hwo'nyoho. Anitu kako olo syoho lomne'no kako ngkine'no hitoho ulofahonngki kako kakoe yokumpohn'nyo ngkimo nisosofito'mentisofoho.

⁸ Anituye hwe moya'mi ne somo ngko enjwa'mo humaleno. Ngko Anituye hungkunomo hwotoho hm'mote hwo'nimo Anitu kako wopingo ntohofonto nje wonyoso wae yanimo'mentisofoho. I Anitu olo syoho a'amu temtifo kengo somo kakoe hungkuno wopingo luti'hwayo so'no nihwosopo'mentisofoho. Anituye hungkuno wopingo loso olenoho. Yo'mayo yahino wopingoso Kilaisimo weho. U a'amu siki'no sohwo kako yo'mayoso matipihwononehoho.

O'o, a'amu Kilaisimo iningkawo'n'ingkiso sohwo kako yo'mayo wonyoangkafoso Kilaisimo wotipema'mtonoho.

⁹ Simo'mo Anitu yo'mayo mt'i'mokumentiso sohwo kako yo'mayo so'no imne'ento huno syafisyonto Jutafe temtitofo so'nji temtitofo kengo kengo so'nji afa imo'n'ifitne'ento hiyaso'mo ho'nahumentisofoho. Oso hungkuno hiyaso'mo wo'mojoso ne imo'nyo'ne'ento a'amu hopi'nonohino somo huno ehohosi'nyo'ne Anitu olo syoho loso ntapmmentisofoho.

¹⁰ Hwap'ngoso Anitu kako a'amu ahwomomjo somo mokosyohumayo sohwanji ahwomomjo a'amu hopi'nonohino so'njimo kakoe huno wop'ngo hiyaso'mo wo'mojoso ujo ehontojwahinyo'nefoho. Neso olenoho. A'amu Juta so'nji a'amu temtitofo kengo so'nji Anitu kako mekilo'mokuhumajonto kakoe a'amu ne imokahon'ngki hofi'ko kakine'no uhu'mokuwo'n'ingkohofofoho. Oso homo somo a'amu ahwomomjo sohwa uhwonont'ifi hofi'ko Anituye huno wop'ngo so'no huno uyohoho.

¹¹ Hohonta a'amu ahwomo'nji hwaho'nji mamti'mokiyo sohonta Anitu ose imne'ento huno syafisyonto nakwoe Hwe Engo Kilais Jisasimo nejapmmentiso so'no ne imo'n'imentisofoho.

¹² Nakwo Kilaisimo simeho hi'ntnnono uy'wo'n'ingkuhwone so'no nakwo Kilais'i'nji ufohi'nontani nakwo Anitumo u'mayo so'no iyoho monenalofiyoho. Hwap'ngoso Kilais sohwo kako Anitumo u'mayo'ne hon'ngkano hweho.

13 Oso'no ngko hungkuno we'e waseli+mo. Ngko Anitu ye hungkuno a'amu temtifo kengo sokumo seliwo'n'ingkohe so'no tohino malokwe loso'no sekwo simeho wonyo semo'n'ingkuhwoloho. O'o, sekumo sefo'mayo'nefoho. Oso'no sekwo simeho wop'ingo'nji fohumantokuno.

Kilais kako hitoho mikun'imposo sejopalofoho.

14 Nto selohe so'no ngko yo'mayo Anitu kako yoneso'no huno syafisyonji ngko Mpohumne'no hwahopo hwomtame ulohofalokweno.

15 A'amu nope'nontifi ahwomomo nto simentohofa so'nji nakwo hwahoponjo temtifo hopi'nonohino hn'nnonji nakwo Anitu kako kakoe yofe neso nan'ingkwoweho. Oso'no kako menal'imentisofoho.

16 Olo so'no ngko Mpohwo yo'mayo hwap'ingo sohune'no jomo ulalokweno. Kako kakoe Towahuno Wop'ingo sohwo sekwoe simehomo sehulo'ofihwaso'no sekwo kakoe yokumpohn'nyo wonyoangkafo so'nji yokumpohn'nyo wolohofantifeho. Oso'no ngko Mpohumo jomo ulalokweno.

17 Sekwo simeho Anitumo uy'wo'n'ingkohofa so'no Kilais kako sekwoe simeho mo'mo humaho. Oso'no kakine'no fisyafisyiwo'n'ingkuno. Iyo pmpongo hwahomo'mo unjilofonto yokumpoh'nnyo kemokosyohumawo'n'ingkiso pa'nyoso Anitu kako sekumo hitoho engo sejopalokunjo so'no sekwo huno syafisyikuji sekwo yokumpohn'nyo filohopmno.

18 Sekwo ose ifijo'manji sekwo Anituye mehomi hopi'nonohino soku Kilais kako simeho nejape so'no huno waseyono. Kilaisiye hitoho nejapeso yo'mayo hwahoponjo so'njimo ahwomomjo so'nji yakolo'nnyofoho. Nihu'no yokintahoponoho.

19 Kilaisiye mikunimposo nejapo so'no nakwo huno nto'no monayohoyohoho. O'o nakwoe hunoso tifofoho. I oso'no sekwo Kilais yokumpohn'nyo sejape so'no huno nto'no seyo'ne Mpohumo jomo ulalokweno. Oseso Anitu kako sekwoe huyo'mango somo sefo'mahwosi kako pa'nyo wopingo'nohini wasemokumontonoho. Ngko oso hiso'no Mpohumo jomo ulalokweno.

20 Anituye yokumpohn'nyo engo nakwoe simeho mo'mo syoho nelohofalofoho. Oso'no nakwo nakwoe huno tifo so'nji yo'mayo so'no Mpohumo jomo ujo so'ne kakoe yokumpohn'nyo hiso engo namokiyo hweho.

21 Oso'no nakwo Anituye mehomi hn'nwi yo'mayo wopingo Kilais Jisas nakumne'no naloho'mentiso so'no nakwo kakine'no uhu'mokuwo'n'ngkuhwone hn'nwi Anituye yofe'nji Kilais Jisasiye yofe'nji nakwo engolopohamo ne'no woho'nomewo'n'ngkuhwano.

4

Nakwo Anitumo in'ngkawo'n'ngkuhwone hn'nwi nakwo Kilaisiye a'apaho'nwoho.

1 Ngko Anituye syoho iwo'n'ngkohe so'no impo'angomo humale sohwo'ni sekumo jomo yokumpohn'nyo selalokweno. Anitu kakoe

mehomi hn'nimne'no wonyoangkafo humayo so'no joho nalimentiso so'no kakoe yahino wonyoangkafo somo nto'no uningkohwano.

² A'amu hopi'nonohino somo sekwo enjwa'mo pahumno. A'amu somo fo'ma fo'ma ulohofikuji hungkuno hofiyo hofohofahn'no ulimno. A'amuso hofiko wonyo sekumo selohofikujono sekwo oso wonyo hiso aku ulohofikutoho. O'o, wopingo'nohini ulohopmno. Simeho finimno.

³ Anituye Towahuno Wopingo sohwo kako simeho afa inyo yahino nejapmentiso so'no nakwo mtitifo anga'nohino pa'nyo impe hopeno monakilo'mokumaho. Oseso oso simeho afa inyo yahino ne'no mjimikuno.

⁴ Nakwo Anitumo simeho uyiwon'ningkuhwone hn'nwi nakwo hinjohon'wi a'apaho anga'nohino'nwoho. Anituye Towahunoso anga'nohino hweho. Nakwo hopi'nonohino hn'nwi nakwo Anitu'nji wonyoangkafopo humayo so'no Anitu nakumo joho lonetima'mentiso so'no nakwo oso hiso'no afa'nohini hontohumalohwono.

⁵ Nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais sohwo anga'nohino hweho. Nakwoe simeho hi'ntnnohino uyo yahinoso Anitu uhwononteso anga'nohino weho. Mijo kiyomayoso Anitu uhwononteso hwapingo neso kenga'nohinofoho.

⁶ Nakwoe Mpohwo anga'nohino sohwo Anituyoho. Nakwo hopi'nonohino hn'nwi kakimo enjwa'mo humentan'ngkuhwoni kako yokintahopo humaho. Kako nakwo'njo ajwopo nohumanto yo'mayo ne'manteso kako wopingo namokuwo'ningkiso hweho. Kako nakwoe

simehomo humaho.

⁷ Nakwo anga'no anga'nohino hn'nimo Kilais kako kakoe syoho kengo kengo nejaponte so'no kako yokumpohn'nyo hwapingo sohwo oso syoho hiso iyo'neso yokumpohn'nyo nejapmmentisofoho.

⁸ Olo hilo so'no Anituye hungkuno ole nalimento,

Kilais kako songo likafonto ahwomomo apa'no simentiso sohonta kako kakoe a'amu pi'ningoso Seten kako impe intofahumentiso somo isihutofomotasimentisofoho.

Osohonta kako a'amu somo yo'mayo syoho kengo kengo iyoso'no yokumpohn'nyo uyimentisofoho.

Ose nalimentisofoho.

⁹ Oso hungkuno so'no huno wosyofisyano. Kako ahwomomo apa'no simentiso so'no neso pehoto. Olenoho. Simo'mo kako ahwomo mta'ni noponto hwaho ne lopo pmmentisoso kako hwahomo'mo a'amu poyo pe'nyofe angomo umentisofoho.

¹⁰ Olo hwe lohwo kako simo'mo hwahomo'mo umentiso sohwo kako aku ahwomo ne nohotimo simentisofoho. Simentiso so'no kako yo'mayo hopi'nonohino ahwomomjo so'nji hwahoponjo so'nji hwaho ae'mjo yo'mayo hopi'nono Kilaisimo weho.

¹¹ Anituye syoho kengo kengo iyo so'ne Kilais kako a'amu anga'no anga'nohinomo yokumpohn'nyo uyalofoho. Oso yokumpohn'nyoso olenoho. A'amu fisomo kakoe hungkuno uyohojiku'mofone (*apousel*) syoho uyalofoho. Nom'ni somo Anitu hungkuno

jo'ne syoho uyalofoho. Nom'ni somo a'amu Anituye honingkanomo tipemayo'ne a'amu somo ufo'mayo'ne syoho uyalofoho. Nom'ni somo Anituye a'amu ne somo mokosyohumayo so'ne kakoe hungkuno luti'hwayo'ne syoho uyalofoho.

¹² Oso yokumpohn'nyo nejopalokunjoso Anituye a'amu neso hofiko kakoe syoho hofiyo ulohofiyo'ne nto'no esyohumaho. Oso'no nakwo Kilaisiye a'apaho ne hn'nwi nakwo yokumpohn'nyo anga'no anga'no sosofito'n'ingkuhwasi ufo'mo'nano.

¹³ Kilais kakoe yokumpohn'nyoso ne'no nejapiwo'n'ingkiso so'no nakwo Anitumo simeho hi'ntnnono uy'wo'n'ingkuhwone hn'nwi nakwo simeho afa unantanoho. U nakwo Anituye hwomumne'no huno afa'nohini wonayimtonoho. Oso hohosohonta nakwoe simeho mo'mo Anituye hungkuno'nji Anituye huno'nji nakwoe hunomo engo enaofihwoso'no nakwo Kilais pa'nyo sokafo umo'nantanoho.

¹⁴ Osohonta nakwo mehomi pa'nyo mohumanehwono. A'amu mehomi pa'nyoso hinalinyo ifofo mokomoiso hopa mokomoyalofoho. Hofikoe huno somo ehilo'memokomoyalofoho. A'amu afofo hungkuno'nji hwasyo hungkuno'nji selalokwofoso hofiko oso ifofo hopa sekumo umpo'nosetimantife'no yalokwofo. Osomo sekwo tifi in'ngkakutoho.

¹⁵ O'o, nakwo Anituye hungkuno ne somo ne'no in'ngkohwasi a'amu hopi'nonohino so'nji simeho in'ngkuhwasi Kilais nakwoe mnokino engo'njo sohwoe yahino wop'ngoso nakwoe

simeho mo'mo engo wenao'montonoho.

16 Kɩlais kako nakwoe mnokino pa'nyo hweho. Nakwo kakoe sife aho yo'mayoso pa'nyo'nwoho. Mnokino sohwo kako a'apaho sohomo huno uyahon+ngki a'apahoso syoho ito'no iwo'n+ngkisofoho. I aho sohwo kako syoho nto'no miyo'manji ajo'miyo sohwa hofiiko syoho nto'no mifitnehoho. Oso'no Kɩlais kako syoho kengo kengo nejapmmentisoso nakwo anga'no anga'nohino hn'nwi syoho nto'no ihwasi nakwo ufo'mo'nantanoho. Ose ihwasi simeho afa in+ngkuhwasi Kɩlais+ye a'apaho hn'nwi engo imo'n+ngkuhwasi yokumpohn'nyo wolohofantanoho.

*Anituye a'amu neso hofiiko yahino songo mal-
okwofo.*

17 Olo hungkuno loso ngko Anitumne'no yokumpohn'nyo waselimonne'no yohono. A'amu hwahoponjoso Anituye hungkunomo hwotoho fewo'n+ngkohoho oso pa'nyoso sekwo imo'n+ngkutoho. Hofiikoe hunoso siki wo'nnyofoho.

18 Hofiikoe huno piku'nnyo so'no sikwo'mjoho pa'nyofoho. Hofiiko yokumpohn'nyo imo'nontifi huno'masoso hofiiko Anitu kakoe songo humayoso momalokuyohoho.

19 Hofiikoe hon+ngkano wonyo somne'no hofiiko won+mango munyofoho. O'o, hofiiko hon+ngkano wonyo somo ikuhufoku'mo'nyofoho. Yo'mayo yahino wonyo somne'no simeho fefoyo uyalofoho.

20 Oso yahino hiso Kilais losetihwamentisotaho. Nihu'no awonoho.

21 Kilaisiye yahino wopingo so'no sekwo nupa'nontifi oso yahino homo somo tifi iningkowahoningkofi a'amu Jisasiye hungkuno neso nto losetihwamentohofofoho.

22 Oso'no sekwo sekwoe hohontajo yahino wonyoso nihu'nahone foho'naopmno. Yo'mayo wonyo sekwoe simeho umo limojoso olenoho. Sekwoe hunomnohini iningkawentifi yo'mayo hi semo'nyoso honingkano hwasyomo ipesemotamojofoho. Oso hiso sekwoe hunomo wonyo semokumojofoho. Oso yahino wonyoso nihu'nahone foho'naopmno.

23 Sekwoe hunoso sekwoe simehoso nihu'no songo umo'nono.

24 Sekwo a'amu soku songo hmno'nimno. Oso a'amu songo soku Anitu kako pa'nyo wasemokumontonoho. Oso a'amu songo hiso wonyo honingkano nihu'no anefoho. Yahino ito'nohinofoho.

25 Oseso sekwo hwasyo hungkunoso foho'naopmno. Apa'no nolikutoho. Sekwo hungkuno nehopi'nohino fihnnimno. Sekwo huno ole seyohi, Nakwo Kilaisiye a'apaho'nwoho. Oso'no hungkuno nehopi'nohino fihnnimno.

26 Sekwo sekwoe simeho wonyo semo'ningkuhwoso'no huno nto'no fisyafihupmno. Sekwo honingkano wonyo ifitnoho. Sekwo sekwoe simeho tohino nowentaningkuhwosi mofehi'nyo ikwo'mokoloho.

27 A'amu simeho wonyo umo'n'iwo'n'ingkiso osohumo Seten ehuhnnaofiwo'n'ingkisofoho. Oso'no sekwo Setenimne'no hoku'yo nohwosomput+maf+kutoho.

28 A'amu yo'mayoso hufo iwo'n'ingkiso sohwo kako apa'no hufo ihwoloho. O'o, kako syoho wop'ingo'nohini woti+pemano. Oso syohoso kako kakoe aho'nji yokumpohn'nyo ihwosi hamniyoho nomahwosi kako a'amu umofonyo iyo somo ufo'mano.

29 Sekwoe mango mta'ni wonyo hungkuno nol+kutoho. O'o, hungkuno wop'ingo'nohini nom'ne a'amu somo usofitofone fil+mno. A'amu nom'ne somo ufo'mayo'ne hungkuno wop'ingo'nohini fil+mno.

30 Sekwoe humayo yahino so'no Anituwe Towahuno Wop'ingo simeho tango ifisy+mof+kutoho. Anitu kakoe Towahuno Wop'ingo yofe nahwofo'ne nejapmentiso so'no nakwo huno ole nayohi, Oso sikuno ae'uyo somo yo'mayo yahino wonyo somta'ni ni'hu'nahone isihutofonemaso sohonta nakwo Anitu'nji wop'ingo humanefoho. Huno ose nayohoho. Oso'no Anituwe Towahuno sohumo simeho tango ukutoho.

31 Sekwo olo yahino loso foho'naopmno. Simeho wonyo, yoka, simeho tohino, mango engo, sitofo, oso yahino wonyoso ikutoho.

32 Sekwo a'amu somo simeho uy+kui yahino wop'ingo'nohini ulohopmno. Kilais sekumne'no poyo pe'n+mentiso so'no Anitu sekwoe wonyo wae yasema'mentiso hopaso a'amu fiso hofiko wonyo selohopijo somo hohujo'mo

moho'naofikuji wonyo hiso wae hmmopmno.

5

Nakwo pomponahopo wohumano.

¹ Anituye mehomi soku Anitu hitoho engo se-jap+wo'n+ngkiso so'no sekwo kakoe yahino somo tifi fin+ngkamno. Kako pa'nyo hmmo'n+imno.

² Kilais kako nakumo hitoho engo nejapmmen-tiso so'no kako nakwoe wonyomne'no kakoe a'apaho wop+ngoso ihn'nao'mentisofoho. Anitu oso homo somo uhwononto akino wop+ngo wa'mentiso hopaso kakoe simeho wop+ngo umo'n+mentisofoho. Oso yahino wop+ngo somo fin+ngkamno.

³ Yo'mayo yahino wonyo, a'mohufo, kifosyoho, nom'ne hwafe yo'mayo so'no hi semo'nyo, oso yahino wonyoso sekumo se'mahwoloho. O'o, sekwo Anituye a'amu ne kuyoho. Oso'no a'amu fiso hofiko sekwo'njopo humafikuji oso yahino wonyoso mot+pemapitnnehofu.

⁴ Sekwo wonyo hungkuno nolikutoho. Hwasyo hungkuno syohi'nyo hungkuno wonyoso nolikutoho. O'o, oso yahinoso Anituye mehomimne'maho. Sekwo soku, sekwoe hungkunoso Anituye yofe ho'nomayo'nefoho. Kakimo isamoyoka ujo'nefoho.

⁵ Sekwo huno moi'wonoho. A'amu kifosyoho'njo sohwa, a'mohufo iwo'n+ngkohofoso, hungkuno wonyo liwo'n+ngkohofoso, a'amu kako ho'yangomnohini syafisyonto woma'mo liwo'n+ngkisoso, oso a'amu hiso hofiko Anitu'nji Kilais+nji siko a'amumo yokumpohn'nyo

mokosyohumasiyo sopo m'mopitnnefoho. O'o, nihu'no awonoho. A'amu yo'mayo ho'yango so'no hi umo'noso sohwo kako ho'yango hiso kakoe Anitu pa'nyo imokinonto ho'yango somne hwomtame ulohofwo'n'ngkisofoho.

⁶ Sekwo huno nto'no fisyafihupmno. A'amu oso yahino wonyo somo upesemotowantife'no yalokwofoso hofikoe siki hungkuno somo tifi in'ngkakutoho. A'amu oso yahino wonyo yontifi Anituye hungkuno somo hwotoho fewo'n'ngkohoho somne'no Anitu kako simeho tohino umnonefoho.

⁷ Oso'no sekwo hofiko'nji ejoku'nohumafikutoho.

⁸ Sekwo soku, hohonta sikwo'mjoho'mo humamotofokuyoho. I olohonta nakwoe Hwe Engo Jisas kakoe pomponahopo sehumaji'masofoho. Oso'no sekwo pomponahopo ne'no humafikuji hano ito'no femoyimno.

⁹ Anituye pomponaho loso yahino wopingo'nji hon'ngkano nto'nohino so'nji hungkuno nehopi'nohino so'nji utihwa'nyopo ujo ejokwojasyiwo'n'ngkisofoho. Oseso sekwo oso yahino wopingoso ne'no fikuno.

¹⁰ Sekwo Anituye simeho wopingo umokiyo'ne hon'ngkano tipemafikuji osomo syoho yokumpohn'nyo fikuno.

¹¹ A'amu sikwo'mjoho'mo nohumantifi hohontajo yahino wonyoso iwo'n'ngkohoho so'nji sekwo ejoku'nohumafikutoho. O'o, sekwo i'waho nto'no fiyimno. Oso yahino wonyoso ne anefoho. Sekwo a'amufe hon'ngkano wonyo somne'no hungkuno ulikuji hon'ngkano

wopingo utihwamno.

¹² Yo'mayo yahino wonyoso hofiko hiyaso'mo iwo'n'ngkohoho so'no ngko sejo so'no wonimango nningkahon'ngki ifalifaliyo mamti'mokoho yohono.

¹³ Anituye pomponahoso a'amu yo'mayo hiyaso'mo yiwo'n'ngkohoho somo utihwa'nyopo ujo ehontojwasyiwo'n'ngkisofoho. A'amu fiso hofikoe yahino wonyo hwapingo neso uhwon'ngkuji yahino wonyo somo woho'nofano likuji Anitumo nihu'nahone uyantifit'keno. Oso'no uhwonantanoho.

¹⁴ Oso a'amu homo somne'no ta limotofoso ole nalohi,

Kiko saho wotnno sohwoosi, kiko hon'ngkano wonyomo nohumanji, a'amu poyo pe'n'ngkohoho pa'nyo humawo'n'ngkino, fil'kaho.

Kilais kakoe pomponaho jije simehomo wolak-isyono.

¹⁵ Sekwo sekwoe humayo yahino somne'no huno ito'no fisyafi'hupmno. A'amu Anitumne'no huno mosyafisiyo'njo humawo'n'ngkohoho hopa nohumafikutoho. O'o, sekwo a'amu huno'njo humawo'n'ngkohoho hopaso fosyohumamno.

¹⁶ Olohonta yahino wonyo pi'ningo engo wo'nnyoponoho. I sekwo soku olopo siki humayo'ne mohumuloho. O'o, yo'mayo iwo'n'ngkohofoso Anitumne'no fiyimno.

¹⁷ Sekwo Anitumne'no huno mosyafisiyo'njo ikuji yo'mayo syohoso ikutoho. O'o, ilofikutoho. Sekwo soku simo'mo Anituye hunoso tipemaf'kuji tifi yo'mayoso ito'no fiyimno.

18 Sekwo mijo yokumpohn'nyo engo n̄ngkuji nonilohof̄kutoho. O'o, oso yahinoso sekumo wonyo wasemokumonte'no yohoho. I oso'no sekwo An̄tuye Towahunoso nomaf̄kujo'no kako sekumo wosehula'ofono.

19 Oso'no sekwo nuhu'mokukuji sekwo An̄tuye hungkuno hnn̄ngkuji kakoe yofe ho'nomayo'ne Ta'njo Iyoswo ta'nji fil̄mno. Sekwoe towahunomo yokumpohn'nyo imokiyo'ne haohonta sekwo Hwe Engo An̄tune'no syaf̄sȳkuji kakoe yofe foho'nomapmno. Oso'no tajo angomjo taso mango mta'ni l̄kuji s̄meho ajwo mo'mta'ni filul̄ka'n̄ngkuno.

20 Yo'mayo se'maso so'no nan̄ngkwowho An̄tumo isamoyoka ul̄mno. Wop̄ngonohini se'mahwoso'no isamoyoka nol̄kutoho. O'o, tango so'nji se'mahwoso'no An̄tumo isamoyoka ul̄mno. Hwap̄ngoso nakwoe Hwe Engo Jisas K̄lais kako wop̄ngonohini nalohof̄wo'n̄ngkiso so'no isamoyoka ul̄mno.

A'mu siyoswafe hungkunofoho.

21 Sekwo K̄lais̄ye hungkunomo t̄fi in̄ngkwalokwofo so'no sekwo a'amu nom'ne somne'no hwahopo pawomno.

22 Moya'mi sofasi, sekwo sekwoe Hwe Engo Jisas K̄lais kakoe hungkunomo enjwa'mo humalofo hopaso sekwo sekwoe hwehwafe hungkunomo enjwa'mo foyohumamno.

23 Hwap̄ngoso peho'neto. Hwe sohwa hof̄koe ape sofamo hwe engo imo'nont̄fi a'musyamo mokosyohumawo'n̄ngkohof̄hwafoho. Oso hopaso K̄lais kako kakoe a'amu ne sofe hwe

mnokino engo'njo hweho. A'amu hiso Kilaisiye a'apahofoho. Kilais oso a'amu somo asomo utimayo'ne poyo pe'nimentiso hweho.

24 A'amu Kilaisimo simeho uywo'n'ngkohofoso hofiko kakimo enjwa'mo humalofo hopaso moya'mi sofa hofiko hofikoe hwehwamo enjwa'mo wohumafe.

25 Hwe sohwasi, sekwo sekwoe a'musyamme'no simeho epufohi filohopmno. Kilais kakoe a'amu ne somne'no simeho engo uyimentiso so'no kako hofikine'no poyo pe'nimentisofoho. Oso pa'nyoso sekwo sekwoe a'musyamo simeho uyimno.

26 Kilais kakoe a'amu ne somne'no poyo pe'nimentiso so'no kakoe hungkuno so'nji mijo kiyomayo yahino so'nji hofikoe huno hofikoe simeho hon'ngkano wonyo ane kiho'maso imokalofoho.

27 Oseso Kilais kakoe a'amu neso hofiko kakoe simanopo lohopijo sohonta hofiko hon'ngkano wonyo nihu'no ane kiho'maso nihu'no wonyoangkafo'nohini lohopitnnefoho.

28 Oseso sekwo hwe sohwasi sekwo upa'nimno. Sekwoe a'apahomme'no hitoho selofwo'n'ngkiso hopaso sekwoe a'musyamme'no hitoho waselofono. Hwe kakoe ape'nji sikoe a'apaho afa in'mentisiyo so'no hwe sohwo kakoe apemo wopingo ulohofihwoso'no kako kakoe a'apahomo wopingo ulohofalofoho.

29 Nakwo huno ole nayohi, a'amu kako kakoe a'apahomme'no mangohwa imo'nyoso awonoho. Kako kakoe a'apahomo wosopayo uywo'n'ngkohoho. Kakoe a'apaho nto'no

emokosyohumawo'n'ingkohoho. Oso pa'nyoso Kilais kako kakoe a'amu ne somo wop'ingo emokosyohumawo'n'ingkiso hweho.

³⁰ Hwap'ingoso nakwo Kilaisiye sife aho a'apaho'nwoho.

³¹ Anituye hungkuno ole nalohi, U hwe fihwo kako kakoe kan'ingkwowho'ya'umo uliko'mahwosi kakoe ape'nji womokotiku'nanjiyoho. Oseso siko nem'no makotiku'nisoso siko a'apaho afa umo'nanjiyoho. Ose nalimentisofoho.

³² Oso hungkuno hiso'no nje hunoso olenoho. Hwap'ingo neso hufa'uyoho. Hwap'ingo hiyasoso ole, Kilais kako kakoe a'amu ne so'nji a'apaho afa imo'nalokwofo so'no nelalofoho.

³³ Oso'nohini'maho. O'o, sekwo hwe anga'no anga'nohino sohwa hnnontnne'no selalofoho. Sekwo hwe sohwasi sekwoe a'apahomne'no hitoho selof'wo'n'ingkiso hopaso sekwoe a'musyamme'no hitoho waselofono. Oso'no sekwo moya'mi sofasi sekwo sekwoe hwehwafe yofe foho'nomapmno.

6

Mehomi so'nji kan'ingkwowho'ya'u'njiye hungkunofoho.

¹ Sekwo mehomi soku, sen'ingkwowho'ya'uye hungkunomo haloho popmno. Anitu hofiyo ose ifitnne'ento limentisofoho.

² Anituye hungkuno ole nalohi, Kiko jije mpohwo na'uye hungkunomo tifi fin'ingkayo. Ose nalisofoho. Olo hon'ingkano hungkuno

lomo iningkusomanji Anitu kako wopingo wak-
iloho'montonoho. Olo honingkano hungkuno
simo'mjo loso hungkuno ne ulinyo hi'njofoho.

³ Ne hiso olenoho. Kiko hningkwowwo'ya'uye
hungkunomo haloho pojo'manji kiko hwaho
lopo wopingo nohumentaningkiji soswo pi'ningo
engo wokiyakolo'montonoho.

⁴ Sekwo hamningkwowwo'yoswasi, sekwoe
mehomife hunomo wonyo umokukutoho.
Hwasyo hungkuno nulikutoho. Sikoe mehomi
somo Anituye hungkuno lutihwahosisi hofiyo
mokosyohumahosisi hofiko hahn'nyo ifijo'manji
hofikoe honingkanomo siko nto'no mihwajinyo.

*A'amu syoho ulohofiyo so'nji a'amu nom'ne
somo mokosyohumawo'ningkohofo sofe
hungkunofoho.*

⁵ Sekwo syoho ulohofiyo soku, sekwoe hwe
engo nosemokosyohumawo'ningkohofo sohware
hungkunomo enjwa'mo ito'no fosyohumamno.
Sekwo simaho hufa'uyo'njo imo'ningkutoho.
O'o, sekwo hofikoe syoho somo yokumpohn'nyo
fiyimno. Sekwo Kilaisiye hungkunomo tifi
iningkawo'ningkohofo hopaso sekwoe hwe engo
sohwoe hungkunomo tifi nto'no finingkamno.

⁶ U sekwo a'amu wonahonife likuji a'amufe
hunomo afofo umokano likuji hofikoe timopo
syoho yokumpohn'nyo ikutoho. O'o, sekwo
Kilaisiye syoho ulohofiyo kuyoho. Oso sekwo
sekwoe hwe engo sohwoe syoho yokumpohn'nyo
ifijosos sekwo yahino Anitu umo'n'iwon'ningkiso
somo iningkowalokwofo.

7 Sekwo simeho wopingo'nji sekwoe syoho fiyimno. Sekwo a'amu hwahoponjo somnohini syoho miyalokuyohofo. O'o, sekwoe Hwe Engo Anituye syoho yalokwofo.

8 Sekwo huno seyohoho. A'amu syoho ulohofiyo so'nji a'amu syoho somo mokosyohumalofo so'njimo Anitu hofikoe syoho somo uhwon'wo'n'ngkiso sohwo hofikoe syoho wopingo somne'no kako yano ulofiyonefoho.

9 Sekwo a'amu syoho selohofiyi'wo'n'ngkohoho soku sekwo a'amu homo somo hofiyo mokosyohumamno. Sekwo iyoho limofo yahinoso foho'naopmno. Nakwoe Hwe Engo Anitu kako ahwomomo humaso sohwo kako a'amu hopi'nonohinomo mokosyohumawo'n'ngkiso hweho. Kako a'amu yofe engo'njo so'nji a'amu sokinjo so'njimo uhwononteso afa'nohino uhwon'wo'n'ngkohoho.

Anituye a'amu neso hofiko hwe ikujoho'ne kako mekino sampe yo'mayoso nto'no esyohumayo'ne hungkunofoho.

10 Ngko olo hungkuno ae'uyo loso waselimonne'no yohono. Sekwo Anitu'nji makotoku'nnyo soku, Anitu kakoe yokumpohn'nyo'nji ufohi'n'imno.

11 Seten kako sekumo yamofa selohofi'wo'n'ngkiso so'no sekwo Anituye mekino, sampe, yo'mayoso nomafikuji yokumpohn'nyo fikesyohumamno. Seteniye huno wonyo so'nji kakoe yahino wonyo so'nji fongki'nane'no yokumpohn'nyo wolohofano.

12 Nakwo a'amu hwahoponjo so'nji ikujoho mofongki'nalokuyihwono. O'o, nakwo Seten'nji towahuno wonyo so'nji fongki'nalokuhwono. Towahuno wonyo hiso hofi'ko a'amu sikwo'mjoho'mo humalofo somo yokumpohn'nyo mokosyohumalofo. Hofi'ko hwahopo emoyontifi ahwomomo emoyiwo'n'ingkohofofoho.

13 Oso'no sekwo Anituye mekinno, sampe, yo'mayoso olohonta mapmno. Ose mafikuji yo'mayo wonyo i'mofapihwoso'no sekwo yokumpohn'nyo lohofikuji Seten'nji towahuno wonyo so'nji ikujoho fongki'nifijoso sekwo hofi'kimo nuyakolopitnnefoho. Nuyakolofikuji yokumpohn'nyo ne'no lohopitnnefoho.

14-17 Oso'no nto'no esyohumayo yahino so'no nakwo huno wosyofisyano. A'amu kako mango hwamo wafongku'mo lihwosi kako kakoe mekinohwa, sampehwa, omoyohwa, nomahwosi yokumpohn'nyo waloho'montonoho. Mango sohwa hofi'ko oso hwe huhwo sohomo wofonjosyano likuji me fifijoso mupolopitnnefoho. Hwapingoso kako nto'no esyohumunyo hweho. Oso pa'nyoso Seten nakumo ikujoho monafongkiso'ne ito'no wesyohumano. Nakwoe sampe, mekinno, omoyo, yo'mayoso olenoho.

Hungkuno nehopi'nohino wolano. Hwasyo hungkuno molanehwono. Oso hungkuno neso sekwoe ahuloho pa'nyofoho.

Hon'ngkano wopingo'nohini uyano. Wonyo hon'ngkano ihwaloho. Oso hon'ngkano

wopɪngɔ'nohinoso sekwoe swokinoponjo
ikujoho melɪkosafa pa'nyofoho.

Anɪtuye hungkuno wopɪngɔ a'amufe sɪmeho
pompengo ifɪsyɪmofɔ'neso wolutɪhwano.
Oso hiso sekwoe sɪfe manjɪ'mofɔ
pa'nyofoho.

Setenɪye yo'mayo tango ne'maso so'no
Anɪtu kako nefo'mayo'ne so'no sɪmeho
hi'ntnnono uyano. Oso sɪmeho hi'ntnnono
hiso nakwoe sampe pa'nyofoho.

Nakwo Anɪtu asomo netɪmayo'ne so'no huno
wosyofɪsyano. Oso nakwoe sohwo ho'yo
pa'nyofoho.

Anɪtuye hungkuno so'no huno nto'no wonay-
ono. Oso Anɪtuye hungkuno hiso nakwoe
hwakuhwajo hosɪmno pa'nyofoho.

Kakoe Towahuno Wopɪngɔ sohwo hungkuno
lomne'no wonetɪhwamtonoho.

Yo'mayo melɪkosafa hiso sampe mekino yo'mayo
pa'nyoso nto'no wesyo humano.

¹⁸ Mpohumo jomo ne'no ulɪmno. Kakoe
Towahuno Wopɪngofe yokumpohn'nyo
sejapɪhwoso'no Anɪtumo jomo ulɪmno. Nto'no
fohontohumamno. Piso'mo'nyo ikutoho. Sekwo
Anɪtuye a'amu ne somne'no engolopohamo
Mpohumo jomo ulɪkuno.

¹⁹ Sekwo Mpohwo Anɪtumo ngkimo
nɪfo'mayo'ne jomo ole ulɪmno. Anɪtu kako kakoe
hungkuno nje mangomo ho'nanɪsyɪhwoso'no
ngko iyoho iyo yahinoso monje yasyɪ'mo
Anɪtuye hungkuno wopɪngoso a'amufe hunomo
ehohosasiyo'ne ulɪmo. Oso hiso'no sekwo
Mpohumo ngkine'no jomo ulɪmno.

20 Ngko a'amumo Anituye hungkuno lutihwawo'n'ingkohe hwo'nyoho. Oso'no ngko impo'angomo humaleno. Olopo nohumahm'mo iyoho miyo'njo i'mo Anituye hungkuno a'amu somo lutihwayo'ne sekwo Mpohumo jomo ulimno.

Hungkuno ae'uyofoho.

21 Tikikos nen'ing kwa'wehwo Anituye syoho ulohofiyo wop'ingo sohwo kako nose'mahwosi yo'mayo ngkimo n'i'ma'maso so'no yoloho wasel'imonte hweho.

22 Oso'no ngko kakimo sekuyepono lihwojalokweno. Kako nakwoe humayo so'no selihwosi sekumo yokumpohn'nyo wasesosofito'montonoho.

23 Nan'ingkwohwo Anitu'nji nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisi'nji siko'monta'i sekwoe simeho pompenjiyo semokohosi sekwo nom'ne a'amu somne'no hitoho selofo so'nji simeho hi'ntnono engo uyo so'nji wosejopanjiyoho.

24 A'amu nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisimo hitoho ulofoso musikwajiyo'njo iwo'n'ingkohofoso Anitu kako wop'ingo uloho'montonoho. Ngko Pouli'ni hungkuno hiloso mt'i'mokohono. Osohopeho.

**Mpohwoe Hungkuno Songofoho
The New Testament and Genesis in the Safeyoka
(Ampeeli-Wojokeso) language of Papua New Guinea
Buk Stat na Nupela Testamen long tokples Safeyoka
long Niugini**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ampeeli-Wojokeso (Safeyoka)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2011-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

f526da1e-a607-571c-ba86-56367d7583f3